

Skriftlig fremsættelse (20. marts 2024)

Ministeren for byer og landdistrikter (Morten Dahlin):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om forsøgsordning for frie bymidter
(Lovforslag nr. L 146)

Lovforslaget udmønter en del af den politiske aftale om ”Mere liv i bymidter og landdistrikter”, som Socialdemokratiet, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance, Frie Grønne, Alternativet og Kristendemokraterne indgik den 29. november 2021. Af aftalen fremgår, at der skal etableres en forsøgsordning, hvor en række bymidter sættes fri af eksisterende lovgivning for at afprøve nye tiltag, der kan understøtte levende bymidter. Moderaterne har senere tiltrådt aftalen.

Forsøgsordningen er målrettet mindre og mellemstore byer med mellem 4.000 og 20.000 indbyggere. Det er en forudsætning, at der etableres lokale velfærdsfunktioner som en del af forsøgsordningen.

Formålet med lovforslaget er at give mulighed for i de konkrete forsøgsbyers bymidter at afprøve forskellige indsatser, som efter den enkelte forsøgskommunes vurdering vil kunne understøtte bylivet i bymidten. Forsøgsordningen giver mulighed for regelfritagelser og stiller en pulje på 130 mio. kr. til rådighed for byerne.

Det foreslås, at der bliver mulighed for til og med den 31. december 2029 at iværksætte forsøg med afprøvning af tiltag, der kan understøtte bylivet i bymidterne i følgende 14 byer: Rødekro, Aabenraa Kommune; Assens, Assens Kommune; Grindsted, Billund Kommune; Rønne, Bornholms Regionskommune; Faaborg, Faaborg-Midtfyn Kommune; Saksøbing, Guldborgsund Kommune; Ikast, Ikast-Brande Kommune; Vamdrup, Kolding Kommune; Nordborg, Sønderborg Kommune; Otterup, Nordfyns Kommune; Odder, Odder Kommune; Nykøbing Sjælland, Odsherred Kommune; Støvring, Rebild Kommune; Hornslet, Syddjurs Kommune.

Lovforslaget indeholder følgende forslag til forsøg:

1) Udvidet adgang til dispensationer fra lokalplaner: Det foreslås, at forsøgskommunerne i særlige tilfælde vil kunne dispensere fra en lokalplans principper.

2) Tilskud til leje af ubenyttede erhvervslejemål: Det foreslås, at forsøgskommunerne vil kunne yde tilskud til leje

af erhvervslejemål på markedsvilkår, når lejemålet har været ubenyttet i mindst 90 dage.

3) Erhvervelse eller leje af bebyggede ejendomme til velfærdsfunktioner: Det foreslås, at forsøgskommunerne vil kunne erhverve eller leje bebyggede ejendomme på markedsvilkår til brug for borgernære velfærdsfunktioner.

4) Udlejning af lokaler i velfærdscentre: Det foreslås, at forsøgskommunerne på markedsvilkår vil kunne udleje op til 40 pct. af det samlede areal i bygninger, der indeholder velfærdsfunktioner.

5) Uddeling af adfærdsfremmende gaver: Det foreslås, at forsøgskommunerne vil kunne uddele gaver til borgere med henblik på at fremme en adfærd, der understøtter bylivet i bymidten.

6) Ophævelse af fredskovspligt i Rødekro og Støvring bymidter: Det foreslås, at miljøministeren efter ansøgning kan ophæve fredskovsplikten på nærmere angivne arealer i henholdsvis Rødekro bymidte (Aabenraa Kommune) og Støvring bymidte (Rebild Kommune) og samtidig vil fastsætte vilkår om bl.a. erstatningsskov.

Ud over de seks nævnte lov hjemler indeholder lovforslaget også forslag om, at ministeren for byer og landdistrikter, efter ansøgning fra de enkelte kommunalbestyrelser i forsøgskommunerne, vil kunne yde tilskud til etablering af velfærdsfunktioner, fornyelse af bymidten og andre bylivsskabende projekter, i form af refusion af udgifter, som kommunalbestyrelsen har afholdt. Det foreslås i den forbindelse, at ministeren vil fastsætte nærmere regler om udmøntning, herunder tildeling og anvendelse, af sådanne tilskud.

Endelig indeholder lovforslaget forslag om, at ministeren for byer og landdistrikter, efter ansøgning fra en eller flere af kommunalbestyrelserne, vil kunne fastsætte regler om, at forsøgsperioden for en eller flere bymidter forlænges med to år, dvs. til og med den 31. december 2031, og at der fastsættes regler om kommunalbestyrelsens offentliggørelse, indberetning og evaluering af forsøg (herunder dataindsamling), der iværksættes efter forsøgsloven.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de ledsagende bemærkninger, skal jeg hermed anbefale lovforslaget til det Høje Tings velvillige behandling.